

Gebroken Jeugd

Overleven in een Onveilige Wereld

Hoe de pleegzorg faalde en een kind achterliet in de schaduw van
mishandeling en verwaarlozing

Gereviseerde versie van '**Haal mij hier weg!**' geschreven door Elisa

Teulings

Copyright © 2024 door Elisa Teulings

Alle rechten voorbehouden. Geen enkel deel van dit boek mag worden gereproduceerd, opgeslagen in een geautomatiseerd systeem, of openbaar worden gemaakt in enige vorm of op enige wijze, elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnames of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur, behalve in het geval van kort citaten die gebruikt worden in recensies of artikelen.

ISBN: 9789465129563

Uitgever: Brave New Books

Voor alle rechten en toestemming: elisateulings@gmail.com

Alleen de auteur behoudt de rechten op dit werk.

Aan mijn lieve kinderen, Damian, Bodhi en Chanel,

Jullie zijn de reden dat ik door alle moeilijkheden heen ben blijven vechten. Damian, mijn dappere zoon, jouw kracht en doorzettingsvermogen hebben me geleerd wat ware moed is. Ondanks je korte leven heb je meer licht en liefde gebracht dan woorden kunnen beschrijven. Elke dag mis ik je, maar jouw herinnering leeft voort in mijn hart.

Bodhi, jij bent mijn wonder vol creativiteit. Ook al is het leven niet altijd gemakkelijk voor jou, je vindt altijd een manier om je eigen pad te bewandelen met je unieke blik op de wereld. Je laat me elke dag zien hoe veerkracht en creativiteit hand in hand gaan. Blijf altijd jezelf, want je bent zo bijzonder.

Chanel, mijn lieve dochter, jouw zorgzaamheid en liefdevolle hart zijn een bron van vreugde. Je bent wijs en krachtig, en je hebt een warmte die alles en iedereen om je heen verzacht. Jij herinnert me aan de schoonheid die zelfs in de moeilijkste tijden te vinden is.

Dank jullie wel, mijn geliefde kinderen, voor de liefde en het licht dat jullie brengen, zelfs in de donkerste momenten. Jullie zijn de reden dat ik doorging en blijf doorgaan. Ik hou van jullie, meer dan woorden kunnen uitdrukken. Met heel mijn hart, Mama

Van Manuscript naar Boek.

Het is eindelijk zover. *Gebroken Jeugd: Overleven in een Onveilige Wereld*, is klaar voor publicatie. Het voelt onwerkelijk, alsof ik naar de climax van een reis heb gewerkt die nooit echt eindigt. Dit boek is niet zomaar een heruitgave van “*Haal mij hier weg!*”—het is een diepere, scherpere en completere versie van mijn verhaal. Het boek dat ik altijd had willen schrijven, maar pas nu de juiste woorden voor vond.

Waarom deze heruitgave?

Toen ik “*Haal mij hier weg!*” in 2016 uitbracht, had ik niet kunnen voorzien wat het teweeg zou brengen. Mensen herkenden zich in mijn verhaal, voelden zich gehoord, en sommigen vertelden me dat het hun moed gaf om hun eigen trauma’s onder ogen te zien. Maar ik wist ook dat mijn verhaal nog niet af was. Ik was verder gegroeid, had meer inzicht gekregen in mijn verleden en mijn eigen proces van verwerking.

Met *Gebroken Jeugd* neem ik de lezer nog dieper mee. Het is rauwer, gedetailleerder en met de literaire kracht die ik nu, jaren later, in mijn pen heb gevonden. Dit boek is niet alleen een aanklacht tegen een falend pleegzorgsysteem, maar ook een ode aan het kind dat nooit had mogen lijden zoals zoveel kinderen nog steeds lijden.

Een boek publiceren is niet zomaar iets. Het betekent eindeloos herschrijven, schrappen, perfectioneren. Het betekent samenwerken met redacteuren, op zoek gaan naar de juiste uitgever en op het juiste moment. Maar bovenal betekent het je ziel op papier leggen en hopen dat de wereld het begrijpt.

En nu is het zover. *Gebroken Jeugd* zal zijn weg vinden naar de lezers die het nodig hebben. Misschien als troost, misschien als herkenning, misschien als confrontatie.

Ik ben dankbaar voor iedereen die me in dit proces heeft gesteund—mijn familie, mijn vrienden, mijn lezers. Dit boek is voor de kinderen die nooit een stem kregen, voor de volwassenen die nog steeds hun wonden proberen te helen, en voor iedereen die ooit heeft gevochten om zichzelf terug te vinden na een verloren jeugd.

Het is tijd om mijn verhaal de wereld in te sturen. Ik hoop dat het iets betekent.

— Elisa

29 november 1987

Het was stil in huis. Zo stil dat het bijna eng voelde. Alleen het zachte gesnurk van mama brak de stilte. Ze lag nog steeds op de leren bank, helemaal languit, alsof de nacht haar had opgeslokt. Heel voorzichtig liep ik op mijn blote voeten naar haar toe. Ik hield mijn adem in.

'Mama?'

Ik fluisterde bijna. Alsof ik bang was dat ik iets fout deed. Ze bleef stil liggen, gevangen in een diepe slaap. Maar de klok tikte door. Nog tien minuten voordat ik naar school moest, en mijn buik rommelde van de honger.

Voorzichtig stak ik mijn hand uit en legde die op haar schouder.

'Mama?' vroeg ik nog een keer, nu iets harder.

Ze bewoog nauwelijks. 'Ga slapen,' mompelde ze boos. Toen draaide ze zich met een diepe zucht om en viel meteen weer in slaap.

Een koude rilling gleed over mijn rug, maar ik deed alsof ik het niet voelde. Mama was vast gewoon moe. Ze had weer slecht geslapen, dat wist ik wel. Ik zuchtte diep. Alles voelde ineens loodzwaar. Ik moest

maar zelf iets zoeken om te eten. Mijn buik voelde leeg en rommelde bij elke stap die ik zette.

Toen ik door de keuken liep, hoorde ik een zacht geluid uit de slaapkamer. Robbie was wakker. Een glimlach verscheen op mijn gezicht toen ik zijn zachte lachje hoorde. Hij lachte altijd zo lief.

Ik liep naar de kamer en zag mijn kleine broertje in zijn bedje zitten. Hij was pas elf maanden oud. Hij stak zijn armpjes naar me uit, wachtend tot ik hem oppakte.

'Heb je lekker geslapen?' vroeg ik zachtjes terwijl ik naar hem toe liep.

Zijn oogjes straalden zoals alleen de ogen van kleine kinderen dat kunnen. Hij trok zich op aan de spijlen van zijn bedje en bleef met zijn armpjes naar mij reiken.

Ik tilde hem op. Hij voelde zwaarder dan normaal, of misschien was ik gewoon moe. Met moeite zette ik hem op een stoel in de keuken. Overal stond vieze vaat, als een muur om ons heen. Tussen de troep vond ik zijn flesje. Maar zodra ik eraan rook, trok ik snel mijn neus weg. De melk was zuur en stonk verschrikkelijk.

'Bah, wat vies,' mompelde ik terwijl ik het dopje eraf draaide. De geur was zo intens dat ik bijna moest kokhalzen. Snel spoelde ik het flesje om

met warm water, maar de stank bleef hangen, alsof hij zich diep in het plastic had genesteld en er nooit meer uit zou gaan.

'Doe dan maar uit een gewone beker, net als een grote jongen,' zei ik tegen Robbie, terwijl ik probeerde te glimlachen. Misschien zou dat alles een beetje minder erg maken.

Ik schoof een stoel naar het aanrecht en klom erop. De bekers stonden helemaal boven in een kastje. Op mijn tenen staand probeerde ik erbij te komen. Mijn armen trilden een beetje, maar uiteindelijk wist ik er één te pakken.

Robbie keek naar me met grote ogen, alsof hij dacht dat ik iets heel bijzonders deed. Hij volgde elke beweging die ik maakte. Dat maakte me een beetje trots, maar ook een beetje verdrietig.

Toen ik water in de beker schonk, hoorde ik ineens een zacht gekreun uit de woonkamer komen. Mama bewoog op de bank en draaide zich om. Het klonk alsof ze weer terugviel in een diepe slaap, net zoals altijd.

Ik bleef even staan. Mijn ogen keken naar het glas water in mijn hand, maar mijn hoofd was ergens anders. Ik wist niet wanneer mama echt weer zou opstaan. Misschien morgen, misschien overmorgen. Maar ik wist zeker dat het vandaag weer aan mij was om voor Robbie te zorgen.

Ik opende de koelkast. Er was bijna niks te eten. Alleen een uitgedroogde snee brood en een restje jam in een glazen pot. De jam zat helemaal vastgeplakt aan de zijkanten. Het was bijna niks. Mijn buik knorde weer. Dit zou nooit genoeg zijn voor ons allebei.

Ik keek naar Robbie. Hij zat netjes te wachten op de stoel en keek me aan met zijn kleine, hongerige oogjes.

'Kom, we gaan eten, broertje', zei ik zacht. Ik tilde hem voorzichtig op en zette hem dichterbij in de stoel aan tafel. Hij was zo klein, maar het leek alsof hij steeds zwaarder werd. Of misschien voelde ik me gewoon zo. Alles leek steeds zwaarder.

Ik vond een oude broodmes en begon het brood in kleine stukjes te snijden. Eén voor één gaf ik die aan Robbie. Hij at alles op. Ik niet. Mijn buik bleef grommen, maar dat maakte niet uit. Robbie moest eerst eten. Altijd eerst Robbie.

Toen ik naar de klok keek, schrok ik. School was al begonnen. Ik voelde een knoop in mijn buik. De juffrouw zou vast weer boos op me zijn.

Met een scherp mes sneed ik het brood in kleine stukjes. Elk stukje gaf ik met zorg aan Robbie, één voor één. Mijn eigen maag rommelde nogmaals, maar dat maakte niet uit. Robbie moest eerst eten. Altijd eerst Robbie. Toen ik naar de klok keek, schrok ik. School was al begonnen.

Er kwam een rare, drukkende knoop in mijn buik. Ik zuchtte diep. De juffrouw zou vast weer boos zijn omdat ik te laat was.

Robbie's zachte gelach vulde de keuken, samen met het gerammel van borden. Het geluid leek mama wakker te maken. Slaperig kwam ze de keuken in. Haar ogen waren half gesloten, haar gezicht moe. Ze wierp een blik op ons.

'Ben je nog niet naar school?' vroeg ze verbaasd, terwijl ze naar het mes in mijn handen keek.

'Nee, mama. 'Ik had honger, en Robbie moest ook eten', zei ik zacht. Mijn ogen gleden naar de tafel vol kruimels. 'Er is bijna niks meer, dus ik heb een boterham gemaakt. 'Maar nu ben ik te laat voor school, en straks is de juffrouw weer boos op mij', zuchtte ik.

Mama mompelde iets wat ik niet helemaal verstond. 'Schiet maar op, dan geef ik Robbie de rest.' Ze rommelde in haar tas, haar bewegingen langzaam, alsof alles moeite kostte. Uiteindelijk haalde ze een verkruimeld koekje tevoorschijn dat nog in de verpakking zat. 'Hier, eet dit maar op en ga snel naar school.'

Ik nam het koekje aan zonder iets te zeggen. Het voelde zo... gewoon. Terwijl ik mijn jas dicht knoopte, voelde ik ineens iets onverwachts.

Mama's lippen raakten zachtjes mijn kruin. Het was een klein gebaar, maar ik verlangde daar altijd zo naar.

'Tot vanmiddag, mam', fluisterde ik terwijl ik de deur opende.

'Tot straks, lieverd. 'Ik hou van je', zei ze, bijna op de automatische piloot. De woorden waren er, maar ze voelden leeg. Ze hingen in de lucht, zonder dat er echt iets achter zat.

Ik vertrok naar school te voet, er lag die bewuste dag een flinke pak sneeuw, en ik voelde de kou door mijn schoenen heen.

Dit is een van mijn allereerste herinneringen aan mijn jeugd. Hoe alles begon. Ik was dat kleine meisje, Elisa. Een meisje dat opgroeide in een wereld die zich niet veilig voelde. Een wereld waarin ik wanhopig op zoek was naar bevestiging, geborgenheid, liefde en stabiliteit. Maar dat leek altijd net buiten mijn bereik te liggen.

Afscheid 1987

Als ik naar school ging, was ik altijd heel nieuwsgierig. School was voor mij een plek waar alles duidelijk leek, waar ik even niet hoefde na te denken over alles wat thuis gebeurde. Maar als ik te laat was... dat maakte me heel zenuwachtig. Ik wilde niet dat de juf boos zou zijn. Als ik te laat was, voelde het alsof iedereen naar mij keek, en dat wilde ik niet. Mijn hart bonkte in mijn buik, alsof het alles zou horen.

Juffrouw Cathelijne was zo anders dan iedereen. Ze had grote, rode haren en sproeten op haar gezicht die leken op stipjes, net als in een boek. Ze droeg altijd vrolijke jurkjes, met bloemen in alle kleuren die je je kon voorstellen. Ik vond haar altijd heel mooi en een beetje magisch, alsof ze uit een sprookje kwam. Maar soms, als iemand te laat was, kon ze heel streng worden.

Die ochtend was ik weer te laat. Mijn hart voelde zwaar in mijn borst, en mijn maag maakte geluiden van de honger, maar ik durfde niet om iets te vragen. Toen ik de deur van het lokaal opende, voelde ik haar ogen op mij gericht. Ik kon niet stiekem gaan zitten, dat zou niet werken.

'Waar kom je zo laat vandaan, jongedame?' vroeg de juf, met een stem die streng klonk.

'Het spijt me, juf', zei ik zacht. 'Mama sliep nog... en ik had nog geen eten.'

De juf keek naar me en haar blik werd een beetje zachter. Ze zuchtte, draaide zich om en haalde een banaan uit haar bureau. Ze keek me aan met een blik die ik niet vaak zag, een blik die zei dat ze het begreep. 'Hier, eet maar op', zei ze, met een glimlach.

Ik nam de banaan, maar ik wist niet wat ik moest zeggen. Ik voelde me ineens heel blij. 'Dank je wel', fluisterde ik, maar ik voelde een brok in mijn keel.

In mijn klas zaten vijftien kinderen, maar ik voelde me vaak alleen. Niemand was echt mijn vriend. We waren pas verhuisd, en het huis voelde vreemd. Mama was er, maar het voelde soms niet als een echt thuis. Het was alsof ik altijd op zoek was naar iets, iets wat me zou zeggen: 'Je bent veilig hier.'

De pauze was altijd een moment van stilte voor mij, terwijl de anderen hun tassen pakten en zich voorbereidden om naar buiten te rennen. Ik bleef zitten, altijd een beetje op de achtergrond, met mijn lege tas die aanvoelde als een zwaar gewicht. Er was niets in mijn tas, geen broodtrommel, geen koekjes, geen appel. Alleen de ruimte waar iets had moeten zitten, iets waar ik naar had kunnen grijpen, iets wat me had

kunnen voeden. Maar er was niets. Het voelde altijd alsof de lege ruimte in mijn tas me herinnerde aan wat ik miste. Niet alleen eten of spullen, maar iets veel dieper. Iets dat ik toen niet kon begrijpen, maar dat ik nu wel zie: ik miste zorg. Ik miste iemand die zag dat ik er was, die vroeg hoe het echt met me ging.

De anderen hadden hun lunches, lachten en praatten. Ik probeerde me in de schaduwen te verstoppen, zodat niemand mijn lege handen zou zien. Ik was er, maar ik was niet echt daar. Ik hoorde bij hen, maar ik was altijd een beetje apart. Een gevoel van gemis kroop in me, als een honger die niet te stillen was, een verlangen naar verbinding die groter was dan wat ik op dat moment kon begrijpen.

Toen kwam de juffrouw, zoals altijd, met de pakjes schoolmelk. Toen ze bij mij kwam, bleef ze even staan, langer dan bij de anderen. Zonder iets te zeggen stak ze me een boterham toe, zorgvuldig ingepakt in een servet. Het was alsof niemand anders het mocht zien, alsof het ons kleine geheim was. De boterham was eenvoudig, met kaas, maar voor mij was het meer dan dat. Het was een geschenk, iets wat ik niet had durven verwachten. Iedereen was druk met hun eigen lunch, hun eigen wereldje, en ik zat daar, in het stille moment tussen de juffrouw en mij.

Dankbaarheid vulde me. Niet zozeer voor de boterham, maar voor het gevoel dat iemand me zag. Iemand begreep het zonder woorden. De

juffrouw had geen medelijden met me, maar ze zorgde voor me op een manier die ik op dat moment nodig had. Het was alsof ze iets wist over de leegte die ik voelde, en zij vulde die, zelfs als het maar voor even was. Was ik de enige die dit opmerkte? Of zagen de anderen het ook, maar deden alsof het niets was, zoals kinderen dat vaak doen? Soms denk ik dat we, als kinderen, vaak gewoon deden alsof alles goed was, zelfs als dat niet zo was.

Na de pauze was het tijd om naar buiten te gaan, maar ik had geen zin in het lawaai van de kinderen op het plein. Ik vond de drukte van het rennen en schreeuwen niet leuk. Ik verlangde meer naar de rust in de klas, naar het lege vel papier dat daar voor me lag. Geen enkel vel papier bleef leeg, want ik vulde het altijd met tekeningen. Ik tekende de dingen die ik zag, maar ook de dingen die ik droomde, de dingen die ik diep in mijn hart voelde. Het tekenen was mijn veilige plek, de enige plaats waar ik echt mezelf kon zijn, zonder oordeel, zonder zorgen. Het was de enige tijd waarin ik me vrij voelde, als ik de wereld op papier kon zetten in plaats van in mijn hoofd.

Het waren uiteraard geen indrukwekkende tekeningen, maar de fantasie krabbels van een vijfjarige.

De rest van de schooldag was altijd hetzelfde. Ik deed wat ik moest doen, volgde de regels, maar zodra de bel ging, renden de andere kinderen naar

buiten. Ze leken zo blij, zo vrij, en ik keek naar ze, maar ik had geen haast. Ik was niet zoals zij. Ik liep altijd rustig, zodat niemand me zou opmerken. Als ik langs de ouders liep, was ik gewoon een schaduw. Niemand keek naar me, niemand riep mijn naam. Het voelde alsof ik er niet echt was, gewoon iemand die tussen de mensen door bewoog, zonder dat iemand me zag.

Het was niet ver naar huis, maar ik had altijd het gevoel dat ik in een andere wereld liep. De school en de mensen waren achter me, maar de stilte van de straat omhulde me. Toen ik bij ons thuis aankwam, voelde ik me altijd een beetje opgelucht. Onze flat was op de derde verdieping, en ik wist dat het veilig was als ik daar was. Maar het was een vreemd soort veiligheid, omdat ik altijd het gevoel had dat ik niet helemaal thuis hoorde. Mijn vader woonde ergens anders, en mijn stiefvader was de vader van Robbie, maar niet van mij.

Ik nam altijd de trap, omdat ik het fijner vond dan de lift. De lift voelde te groot, te vreemd, te buiten mijn controle. Als ik de trap op liep, voelde ik me sterker, alsof ik zelf bepaalde hoe mijn dag zou eindigen. Maar elke keer als ik de derde verdieping bereikte, was ik buiten adem. Mijn astma maakte het moeilijk, maar ik bleef doorgaan. Wat me echt bang maakte, was de hoogte. Ik durfde nooit naar beneden te kijken als ik op de trap was. Het voelde alsof de ruimte onder me me op zou slokken. Daarom liep ik altijd zo dicht mogelijk tegen de muur aan, alsof ik daarmee de

veiligheid dichterbij me kon houden. En zodra ik boven was, haalde ik opgelucht adem, want ik was dan weer in mijn wereld.

Maar die dag was alles anders. Toen ik de trap op kwam, zag ik dat de voordeur van de flat op een kier stond. Normaal moest ik aanbellen en dan deed mijn moeder de deur open. Maar nu was er geen geluid, geen welkom. De deur stond gewoon open, en ik voelde een rilling over mijn rug lopen. Ik duwde zachtjes tegen de deur en stapte naar binnen. De hal was anders. Er stonden dozen en tassen tegen de muur, en mijn knuffels lagen er ook, samen met Robbie's slaapzak. Mijn hart sloeg een slag over. Wat gebeurde hier? Het voelde niet goed, niet thuis.

Ik stond daar, in de deuropening, de deur nog half open. Het was vreemd. Alles voelde vreemd. Het huis voelde vreemd. De dozen. Wat gebeurde er?

'Mama, ik ben thuis', riep ik, maar mijn stem trilde een beetje.

In de woonkamer was het stil, maar ook weer niet stil. Er was geluid, maar het was geen geluid dat je verwachtte als je thuiskomt. Mijn moeder lag op de bank. Haar gezicht was grauw, niet zoals ik het kende. Ze zag er moe uit, alsof het haar moeite kostte om zelfs maar naar me te kijken.

Robbie zat op de grond, zo gewoon, zoals altijd, met zijn blokken. Te jong om zich bewust te zijn. Maar ik was bewust, alles voelde anders. Mijn maag voelde een beetje als een knoop.

En toen zag ik haar. De vrouw in de stoel bij het raam. Ze keek naar me, maar zei niets. Ik keek haar aan en voelde dat ze iets wist wat ik niet wist. Haar ogen waren kalm, maar ik voelde een soort spanning in de lucht. Ik was te klein om het te begrijpen, maar ik voelde dat er iets niet klopte.

'Mama, ben je alweer ziek?' vroeg ik, maar mijn stem was zacht, bijna geruisloos. Wat moest ik anders zeggen? Wat moest ik vragen? Ik wist niet hoe ik moest reageren op wat ik zag.

Ze zuchtte diep. Het was een zucht die ik nooit eerder had gehoord. Ze zuchtte niet zoals vroeger, niet zoals de keren als ze moe was of boodschappen doen. Het was een zucht vol verdriet. Haar gezicht trok samen, als een ballon die in elkaar leek te zakken, de lucht eruit, alles leeg.

Ze was jong, veel jonger dan ik nu ben. Ze was mooi, dat herinnerde ik me nog. Haar lange, blonde haren, haar ogen die konden stralen als ze zich goed voelde. Ze had altijd een zachte stem, en als ze zong, leek de wereld even stil te staan, alsof alles beter werd door die stem.

Maar dat was niet wat ik nu hoorde. Haar stem was anders, zachter, alsof ze niet meer de kracht had om de vrolijke tonen te vinden. En het deed

me iets, iets dat ik niet helemaal begreep, maar het was zwaar. Ze had mij vaak zo laten lachen, gezorgd voor mooie momenten. Maar nu was het alsof ze zelf niet meer wist hoe dat moest.

'Het spijt me, mama', fluisterde ik bijna zonder dat ik het wilde. Het was niet echt voor haar, maar voor mezelf. Omdat ik niet begreep wat er gebeurde. Omdat ik niet wist wat dit alles betekende.

Ik begreep het niet. Mijn hoofd was te vol van vragen, van verwarring, van de zware stilte die in de kamer hing. Mijn moeder, die ik zo goed kende, mijn mama, die altijd zo dichtbij was, was nu ineens zo ver weg. Haar ogen waren niet meer de ogen die me gerust stelden. Ze keken niet naar mij, maar door me heen, alsof ze niet in staat waren om te zien wat er nu gebeurde.

Nel, de onbekende vrouw, zat daar met haar hand uitgestoken, als een soort van vredesboodschap, maar haar ogen vertelden een ander verhaal. Er was geen vriendelijkheid in haar blik, alleen medelijden. Mijn moeder had geen controle meer over wat er gebeurde. En ik... ik stond daar, verward, verbijsterd, onmachtig.

'Wie ben jij?' vroeg ik, maar mijn stem trilde van angst. Mijn hart bonkte in mijn keel.